

กระทู้ถามที่ ๑๑๔๙ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้อนุรักษ์ ศึกษาและวิจัยสมุนไพร “กำลังวัวเถลิง”

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ดังต่อไปนี้

สมุนไพร “กำลังวัวเถลิง” หรือมีชื่ออื่นว่า ช้าวัวเถลิง ชะแมบ ปูนขาว ปูน เป็นพืชที่มีลักษณะเป็นไม้พุ่มเตี้ย สูงประมาณ ๐.๕๐ - ๑.๐๐ เมตร ใบหนาเป็นรูปรี ปลายใบแหลม โคนใบแหลม ดอกสีขาว ออกตามซอกใบปลายกิ่งหรือลำต้น สามารถพบกระจายพันธุ์ตั้งแต่ภาคเหนือตอนล่างจนถึงภาคใต้ ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอาศัยอยู่ตามร่มเงาในป่าดิบแล้งและป่าดิบชื้นที่ระดับความสูงประมาณ ๑๐๐ - ๗๐๐ เมตร ที่นิยมใช้เป็นยาบำรุงโลหิต บำรุงเส้นเอ็น แก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย ดังนั้น หากมีการอนุรักษ์และศึกษาอย่างจริงจังถึงสรรพคุณของสมุนไพร “กำลังวัวเถลิง” และนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ในวงกว้าง ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นพืชที่พบได้ในประเทศไทย สามารถใช้ทดแทนยาที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศที่มีราคาแพงได้ รวมทั้งมีความปลอดภัยสูงต่อผู้บริโภคเพราะเป็นสารจากธรรมชาติ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงสาธารณสุขมีแนวทางสนับสนุนการอนุรักษ์สมุนไพร “กำลังวัวเถลิง” หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายที่จะศึกษา วิจัยถึงสรรพคุณของสมุนไพร “กำลังวัวเถลิง” อย่างจริงจัง หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๑๔๙ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พรรคเพื่อไทย จังหวัดลพบุรี

เรื่อง ขอให้อนุรักษ์ ศึกษาและวิจัยสมุนไพร “กำลังวัวเถลิง”

ข้าพเจ้า นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ขอชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง ขอให้อนุรักษ์ ศึกษาและวิจัยสมุนไพร “กำลังวัวเถลิง” ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามที่ ๑ กระทรวงสาธารณสุขมีแนวทางสนับสนุนการอนุรักษ์สมุนไพร “กำลังวัวเถลิง” หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๑ กระทรวงสาธารณสุขสนับสนุนการอนุรักษ์สมุนไพร โดยศึกษา วิเคราะห์วิจัย พัฒนาปรับปรุง สูตรตำรับยาไทย คัดกรองสมุนไพรตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ เช่น สมุนไพรควบคุม (กวาวเครือ) และสมุนไพรที่ควรส่งเสริม การขยายพันธุ์ เผยแพร่องค์ความรู้ของสมุนไพร เช่น สวนสมุนไพรของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รวมถึงการสร้างภาคีเครือข่ายวิจัย ด้านการ วิจัยตำรับยาไทยในพื้นที่นำร่อง ๖ พื้นที่ คือ ๑) ชุมชนชากไทย อำเภอเขาชัยสน จังหวัดจันทบุรี ๒) ชุมชนทุ่งตะเซาะ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ๓) ชุมชนเหล่ากลาง อำเภอห้วยชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔) ชุมชนโคกสวาย อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ๕) ชุมชนไตรคีรี อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ๖) ชุมชนหุบเขานาใน อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง โดยทุกพื้นที่มีหมอพื้นบ้านและผู้รู้ด้านสมุนไพร ที่มีความรู้ความชำนาญ เฉลี่ยพื้นที่ละ ๑๕ คน มีตำรับยาท้องถิ่นเฉลี่ยพื้นที่ละ ๒๐ ตำรับ สมุนไพร ที่ใช้ประโยชน์อย่างน้อยเฉลี่ยพื้นที่ละ ๒๐๐ ชนิด เช่น ส้มป่อย ส้มเช้า อุดพิต หนุมานประสานกาย กระชายดำ กระชายเหลือง หัวข้าวเย็นเหนือ หัวข้าวเย็นใต้ โดไม่รู้ล้ม ไพล ว่านมหากาฬ มะขามแขก กำลังวัวเถลิง สาบแร้งสาบกา ไบกล้วยแก น้ำขี้สีก ดินติดดินเกวียน ยอดมะพร้าวอ่อนผสมสารส้ม ปูนแดงกับใบพลู เต้าน้อยเต้าใหญ่ เห็ดหัวสิว เห็ดหลินจือ เป็นต้น แนวทางการพัฒนาในอนาคต คือ การส่งเสริมหมอพื้นบ้านให้มีการดูแลสุขภาพโดยใช้ยาสมุนไพรพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพขั้นพื้นฐาน ชุมชนพึ่งตนเอง เป็นระบบสุขภาพแบบพอเพียง

คำถามที่ ๒ กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายที่จะศึกษา วิจัยถึงสรรพคุณของสมุนไพร “กำลังวัวเถลิง” อย่างจริงจังหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๒ ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุข ยังไม่มีรายงานการศึกษาวิจัยถึงสรรพคุณของสมุนไพร “กำลังวัวเถลิง” (สมุนไพรเดี่ยว) แต่มีการวิจัยด้านยาไทย (ยาตำรับ) ที่ใช้บำบัดรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในปัจจุบัน โดยสถาบันวิจัยการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการ แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก